

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ.СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЙ”
с.Дамяница, e-mail: ou_damianica@abv.bg Директор: 0885 395 756

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР:.....
/ П. Ерменков /

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА

ПРЕВЕНЦИЯ ЗА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
В ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ.СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
СЕЛО ДАМЯНИЦА ЗА УЧЕБНАТА 2024 – 2025 ГОДИНА

Програмата е обсъдена, гласувана и приета на заседание на педагогическия съвет с решение №16, т.5, протокол № 16 от 13.09.2024 година и е утвърдена със заповед № 343 от 13.09.2024 година.

Училищната програма за превенция за ранното напускане на училище е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на ученици от уязвими групи , както и в съответствие и на действащите в ОУ “Св. Св. Кирил и Методий“ с. Дамяница документи , имащи отношение към проблема

Училищната програма се базира на :

- Закон за предучилищна и училищно образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество/2010-2020 г./
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите /2012-2020 г./
- Закон за защита на дискриминацията
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността /2014-2020 г./
- Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, утвърден с решение №373/05.07.2017 г на Министерски съвет
- Насоки за работа обучение и действие в условията на извънредна епидемична обстановка в училищата през учебната 2024-2025 г. /при необходимост/.

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1.Необходимост от училищна програма.
- 2.Мисия и визия на училището по отношение на превенцията на ранното напускане на училището.
- 3.Анализ.
  - 3.1.Силни страни.
  - 3.2.Слаби страни.
  - 3.3.Възможности.
  - 3.4.Проблеми.
4. Целева група.
- 5.Стратегически въпрос.
- 6.Цели на стратегията.

7. Задачи и дейности за постигането им.

8. Мерки за превенция на ранното напускане на училище.

9. Взаимодействие на училищно и извънучилищно ниво, взаимодействие с институции.

10. План за действие на програмата

Въвеждането на Училищна програма за превенция за ранното напускане на училище в ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" с. Дамяница се налага от това, че реален напредък в намаляване на напускащите училище ученици може да бъде постигнат само в резултат на прилагането на последователна и целенасочена политика, която се следва от цялата училищна общност.

Програмата е изработена с участието на педагозите и родители на ученици и кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основни принципи на включващото образование.

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на всяко дете в много по-голяма степен, отколкото детето се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване;

Приемаме, че достъпът, участието и възпитанието в образователната и културна област, могат да играят важна роля в борбата с бедността, индивидуалното изключване, за насърчаване на по-широко социално приобщаване, като благоприятстват личностното развитие;

1. Необходимост от училищна програма

- необходимост от готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици/ социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местопребиваването и др./

2. Визия на училището по отношение на превенция на отпадане
Стратегията се основава на мисията на ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" село Дамяница чрез иновативно, гъвкаво и личностно обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности;
- да се изградят като свободни морални личности, способни да работят в колектив, да общуват помежду си, да поемат отговорност;
- да развиват творческите си заложби и способности;
- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот;

3.1. Силни страни:

- * Квалифицирани учители
- * Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ
- * Извънкласни дейности
- * Възможности за изява
- * Създаване на приятелска среда
- * Много добра материална база в училището
- * Безплатна закуска за учениците от I – IV клас
- * Осигуряване на обяд при преференциални цени
- * Безплатни учебници за учениците от I – VII клас
- * Извършване дейности по превенция на отпадането
- * Липса на отпаднали ученици по вина на училището

3.2. Слаби страни/проблеми за отстраняване/:

- * Недостатъчно ефективна връзка училище – родители
- * Съществуващо разделяне на учениците по социален признак
- * Липса на система в дейностите по превенция на отпадане
- * Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема
- * Голям брой отсъствия на учениците, който нараства всяка година и е предпоставка за отпадане на ученици

3.3. Възможност

- за кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности
- навременно идентифициране на децата в риск
- нови форми на ангажиране на родителите
- действено ученическо самоуправление
- повече групи за спорт
- разширяване на извънкласните форми
- разширяване на връзките с извънучилищните институции
- поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете

- периодична оценка и актуализиране на мерките

3.4. Проблеми

- недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите на учениците
- липса на ефективни санкции за родителите
- нисък жизнен стандарт на родителите
- проблеми в семействата, водещи до отпадане от училище
- липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца
- негативно влияние на приятелската страна на „улицата“
- липса на подкрепяща среда около училището
- миграционни процеси, честа смяна на местоживеенето

4. Целева група

Ученици от I до VII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа:

В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици в ОУ“ Св. Св. Кирил и Методий“ село Дамяница.

Около 98% от проблемните ученици /отпадащи , с голям брой неуважителни, отсъствия ,неграмотни/ са от ромски произход. Идентифицирани са рисковите фактори за преждевременно напускане на ученици от училището и това са ученици предимно от ромски произход. Направен е анализ на влиянието на причините , водещи до ранното напускане на училище. Установено е ,че главният фактор за ранното напускане на училище е липсата на начална грамотност/умения за четене, писане и смятане/,дължащо се на голям брой отсъствия от училище и/или обучителни трудности сред учениците ,чиито родители са необразовани и с нисък социален статус. Уязвими групи в училището са ученици в риск. По смисъла на параграф 1.т.6в / от допълнителните разпоредби на ЗПУО „ученик в риск“ е ученик в опасност от увреждане на неговото физическо , психическо , морално , интелектуално и социално развитие. В този смисъл родители, които не осигуряват присъствието на децата си в училище , лишават детето си от интелектуално ,социално , понякога и от морално развитие. Отношението на тези родители към собствените им деца би трябвало да е наказуемо , което е предмет на работа на социалните служби ,които са най-важният партньор на училището за предотвратяване на ранното напускане на училище на ученици в риск.

5. Стратегически въпрос, на който търси отговор настоящия училищен документ е:

Кои са причините за ранното напускане на училище и кои са правилните стратегии и мерки, за да се предотврати?

6. Цели на програмата:

Обща цел: създаване на подкрепяща среда за задържане на учениците в училището.

Подцели:

- изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност

Индикатор за постигане – намаляване броя на отсъствията;

- създаване на положителни нагласи към учебния процес

Индикатор за постигане – успеваемост на застрашените ученици;

- редовно посещение на училище

7. Задачи и дейности за изпълнението им:

Класните ръководители мотивират застрашените от отпадане ученици да се включат в избрана от тях форма.

- прилагане на нови подходи в работата с родителите алтернативни родителски срещи, включване в дейности на училището;

- повишаване на социалните умения на ученическите класни съвети и ученическото самоуправление за подкрепа на съученици в риск;

- установяване на активен диалог училище – външни институции, имащи отношение към проблема;

- организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби ученици;

- създаване на годишен училищен календар за извънкласни дейности и изяви;

В календара се включват училищни конкурси, състезания, чествания, празници и др. Мотивиране на застрашените от отпадане ученици да се включват в зависимост от възможностите и подготовката си.

- Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането;

8. Мерки за превенция на ранното напускане на училище

1. Планиране на дейности за намаляване броя на отсъствията и броя на ученици с голям брой отсъствия.

Очаквани резултати: намаляване на отсъствията , повишаване на успеваемостта , намаляване на ученици, рано напуснали училище

2. Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на ученици в риск/поради отсъствия или обучителни трудности/. Полагане на усилия за преодоляване на пропуските от начален етап сред ученици , преминали в прогимназиален етап.

Очаквани резултати: повишаване на успеваемостта , преодоляване на проблема с ранно напуснали ученици.

3. Екипна работа на ръководството на училището и учителите за социализацията и гражданското образование и възпитание на учениците от ромския етнос

Очаквани резултати: намаляване на ранно напуснали училище ученици

4. Извън класни дейности ,даващи възможност за изява на всички ученици, отчитайки разностранните им интереси и възможности

Очаквани резултати: намаляване на ранно напуснали училище ученици

5. Активно взаимодействие с родителите

Очаквани резултати: осъзнаване на проблема и от ниско образование /както и без образование/ родители и осигуряване и на тяхната осъзната подкрепа за превенция на ранното напускане на училище

6. Екипна работа на педагогическия състав на ОУ-с. Дамяница, сформирания за район Дамяница екип по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици от задължителна предучилищна и училищна възраст.

Очаквани резултати: реинтеграция на отпаднали ученици и задържането им в училище, задържане на ученици в риск от отпадане в училище.

9. Взаимодействие на училищно и извънучилищно ниво, взаимодействие с институциите.

- семейство;
- училищна комисия за превенция на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- Училищен координационен съвет за противодействие на тормоза;
- екип за подкрепа на личностно развитие;
- педагогически съвет;
- СД „Социално подпомагане“ -отдел „Закрила на детето“;
- общинска комисия за превенция на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- полиция;
- детска педагогическа стая;

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Разговори с ученици и родители	при нужда	Кл. ръководители ,директор, ЗДУД, представители на екипа по Механизма	
Подаване на ежесмесечна справка/чрез ел. платформа / за отсъствия на ученици	всеки месец до 4 число	Директор ,на база информация от кл. ръководители	
Уведомяване на община Сандански за ученици с голям брой отсъствия с цел налагане глоба на родителите	При констатирани 5 и повече отсъствия	ЗДУД, който е координатор ,писмата се подават чрез ел. платформа ежесмесечно	
Определяне на ученици с обучителни затруднения по предмети	До 30.09.2024 г. за уч. със слаби год. оценки или слаб на НВО До 10.02.2025 г. –за ученици със срочна слаба оценка След получена /последователно/ трета слаба оценка по даден предмет	Кл. ръководители, координатор , Учители по предмети	
Включване на ученик с обучителни затруднения в допълнително обучение	Да 10 дни след идентифициране на ученика	Директор -издава заповед Учител- провежда обучение	Доп. обучение се осъществява по проект , Подкрепа за успех“
Планиране на дейности в плановете на МО и в годишния план на училището за включването на ученици в риск в планираните дейности	Планиране до 15.10.2024 г.	Кл. ръководители ,учители	
Провеждане на дейности по интереси с ученици в риск	Съгласно график на часовете в ЦОУД и сформирани в училището групи по ЗП	Учители в ЦОУД, ръководители на групи по ЗИ	Заплащането на ръководителите на групи е от бюджета на училището/целеви средства за ЗИ/
Контрол от страна на уч. ръководство за посещаемост на учениците на уч. занятия, наличие на оправдателен документ за отсъствия провеждане на допълнително обучение и	Съгласно план за контролната дейност на директора, ЗДУД	Директор, ЗДУД	

консултации			
Регистриране на ученици в платформата на Microsoft Teams	До 04.10.2024 г./ при необходимост/	Учители ИТ,КМ и класни ръководители	
Планиране работа на хартия с ученици без технически средства и интернет	До 04.10.2024 г./при необходимост/	Учители ,ЗДУД	
Изготвяне график на часовете при ОЕСР	При необходимост /при необходимост/	ЗДУД	

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции и училищната общност. Всички участници в процеса по осигуряване достъп до образование и недопускане на преждевременно напускане на ученици /семејство , училище, община , Дирекция Социално подпомагане /трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигане на поставените цели.

м.09.2024 година
с. Дамяница